

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 98/09
Λουξεμβούργο, 29 Οκτωβρίου 2009

Απόφαση στην υπόθεση C-63/08
Virginie Pontin / T-Comalux SA

Στις απολυόμενες εγκύους πρέπει να παρέχεται αποτελεσματική ένδικη προστασία των δικαιωμάτων που τους απονέμει το κοινοτικό δίκαιο

Αν η προθεσμία για την άσκηση του μόνου μέσου παροχής ένδικης προστασίας που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για τις μισθωτές που απολύονται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους δεν είναι επαρκής, η νομοθεσία αυτή εισάγει λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση λόγω εγκυμοσύνης και συνιστά διάκριση σε βάρος των εργαζόμενων γυναικών

Ο code du travail [Εργατικός Κώδικας] του Λουξεμβούργου, με τον οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η οδηγία 92/85/ΕΟΚ¹, απαγορεύει την απόλυση της μισθωτής κατά τη διάρκεια εγκυμοσύνης ιατρικώς διαπιστωμένης και επί περίοδο δώδεκα εβδομάδων μετά τον τοκετό. Ο εν λόγω κώδικας προβλέπει ότι η μισθωτή που απολύθηκε κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της διαθέτει δεκαπενθήμερη προθεσμία, η οποία τρέχει από την ημερομηνία της καταγγελίας της σύμβασης, για να ασκήσει αγωγή με αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας της απόλυσης και την επαναπρόσληψή της από την επιχείρηση που την απέλυσε.

Η Virginie Pontin εργαζόταν από τον Νοέμβριο του 2005 στη λουξεμβουργιανή επιχείρηση T-Comalux. Στις 25 Ιανουαρίου 2007 της γνωστοποιήθηκε η άμεση απόλυσή της «λόγω σοβαρού πταίσματος», επειδή είχε «απουσιάσει αδικαιολόγητα περισσότερες από τρεις ημέρες». Την επαύριο η V. Pontin πληροφόρησε την T-Comalux ότι ήταν έγκυος και ότι η απόλυσή της ήταν άκυρη λόγω της νομικής προστασίας που παρέχεται στις έγκυες εργαζόμενες. Μη έχοντας λάβει απάντηση από την εν λόγω εταιρία, η V. Pontin, επειδή θεωρούσε ότι είχε απολυθεί καταχρηστικά, προσέφυγε στις 18 Απριλίου 2007 στο tribunal du travail d'Esch-sur-Alzette (Λουξεμβούργο) με αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας της απόλυσής της.

Το εν λόγω δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο κατ' ουσία αν αντιβαίνει στο κοινοτικό δίκαιο η εθνική νομοθεσία που αφενός προβλέπει, όσον αφορά την άσκηση αγωγής από τις εγκύους μισθωτές που έχουν απολυθεί κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους, πολύ σύντομες προθεσμίες, οι οποίες θα μπορούσαν να τους στερούν τη δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη με σκοπό την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, και αφετέρου τους στερεί τη δυνατότητα να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης κατά του εργοδότη τους, δυνατότητα που έχουν όλοι οι άλλοι απολυόμενοι μισθωτοί.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της δυνατότητας των θιγόμενων προσώπων να διεκδικούν δικαστικά τα δικαιώματά τους σύμφωνα με την αρχή της ένδικης προστασίας των δικαιωμάτων που απονέμονται στους πολίτες από το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, οι έγκυοι, λεχώνες και γαλουχούσες εργαζόμενες πρέπει να προστατεύονται από τις συνέπειες των ενδεχομένως παράνομων απολύσεων. Τα εθνικά μέτρα πρέπει να είναι ικανά να διασφαλίζουν πραγματική και αποτελεσματική δικαστική προστασία, να έχουν πράγματι αποτρεπτικό αποτέλεσμα έναντι του εργοδότη και να είναι, εν πάση περιπτώσει, ανάλογα

¹ Οδηγία 92/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων (δέκατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 348, σ. 1).

της προκληθείσας ζημίας. Στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο το οποίο έχει άμεση γνώση των οικονομικών προϋποθέσεων που ισχύουν για τις ένδικες προσφυγές του εσωτερικού δικαίου, εναπόκειται να εξακριβώνει κατά πόσον τηρούνται οι αρχές αυτές.

Η δεκαπενθήμερη προθεσμία για την άσκηση της αγωγής

Το Δικαστήριο έχει βέβαια αναγνωρίσει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εύλογες αποσβεστικές προθεσμίες για την άσκηση αγωγής ή προσφυγής, αλλά οι προθεσμίες αυτές δεν πρέπει να καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το κοινοτικό δίκαιο. Στο πλαίσιο αυτό, οι οικονομικές προϋποθέσεις που ισχύουν για την άσκηση της αγωγής αναγνώρισης της ακυρότητας και επαναπρόσληψης της απολυθείσας μισθωτής δημιουργούν εκ πρώτης όψεως προβλήματα που μπορούν να καθιστούν υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει στις εγκύους εργαζόμενες το κοινοτικό δίκαιο.

Όσον αφορά τη δεκαπενθήμερη προθεσμία, το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι υπερβολικά σύντομη προκειμένου η απολυθείσα έγκυος να συμβουλευθεί τα κατάλληλα πρόσωπα και, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να ασκήσει αγωγή με αίτημα την ακυρότητα της απόλυσής της και την επαναπρόσληψή της στην επιχείρηση. Επιπλέον, ενδέχεται να παρέλθουν πολλές από τις ημέρες που συνυπολογίζονται στην εν λόγω δεκαπενθήμερη προθεσμία πριν λάβει η έγκυος την επιστολή που της γνωστοποιεί την απόλυσή της, διότι η προθεσμία αυτή αρχίζει να τρέχει, σύμφωνα με τη νομολογία των λουξεμβουργιανών δικαστηρίων, από την κατάθεση στο ταχυδρομείο της επιστολής απόλυσης και όχι από την παραλαβή της. **Αν το αιτούν δικαστήριο καταλήξει, κατόπιν των εξακριβώσεων των πραγματικών και νομικών περιστατικών για τις οποίες είναι αρμόδιο, στο συμπέρασμα ότι η δεκαπενθήμερη αποσβεστική προθεσμία δεν ανταποκρίνεται στην αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας των δικαιωμάτων που απονέμει στους πολίτες το κοινοτικό δίκαιο, τότε η προθεσμία αυτή αντιβαίνει στην οδηγία 92/85.**

Η μη ύπαρξη δυνατότητας άσκησης αγωγής αποζημίωσης

Κατά το αιτούν δικαστήριο, η έγκυος γυναίκα που απολύεται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της μπορεί να ασκήσει μόνο αγωγή με αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας της απόλυσης και την επαναπρόσληψη και δεν έχει τη δυνατότητα να υποβάλει καμία άλλη αίτηση παροχής ένδικης προστασίας στον τομέα του εργατικού δικαίου, π.χ. να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης.

Κατά συνέπεια, αν αποδειχθεί, κατόπιν εξακρίβωσης από το αιτούν δικαστήριο, ότι οι οικονομικές προϋποθέσεις για την άσκηση του μόνου μέσου παροχής ένδικης προστασίας που προβλέπεται σε περίπτωση απόλυσης εγκύου μισθωτής δεν είναι σύμφωνες με την αρχή της παροχής αποτελεσματικής ένδικης προστασίας των δικαιωμάτων που απονέμει στους πολίτες το κοινοτικό δίκαιο, ο περιορισμός αυτός των μέσων παροχής ένδικης προστασίας εισάγει λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση γυναίκας λόγω εγκυμοσύνης και συνιστά επομένως διάκριση κατά την έννοια της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ, περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών ².

Αν το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει επομένως τέτοια παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, κατά την έννοια της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ, θα είναι υποχρεωμένο να ερμηνεύσει τους εθνικούς κανόνες περί αρμοδιότητας, στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπο ώστε οι κανόνες αυτοί να συμβάλλουν στην επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης αποτελεσματικής ένδικης προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν οι έγκυες γυναίκες από το κοινοτικό δίκαιο.

² Οδηγία 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Φεβρουαρίου 1976, περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 70), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/73/ΕΚ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002 (ΕΕ L 269, σ. 15).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου ή με το κύρος κοινοτικής πράξης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται του ίδιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582